

ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení.

Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou využívána k propojení s jinými vyučovacími předměty. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou dramatizace, návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

1. Vzdělávací oblast předmětu

- ovládnutí jazykových prostředků češtiny jako základní předpoklad úspěšného vzdělávání v dalších oblastech
- rozvíjení kultivovaného ústního a písemného projevu
- porozumění různým druhům psaných i mluvených projevů
- rozvíjení předpokladů k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů
- vnímání literárního díla jako zdroje poznání a prožitků
- rozšiřování jazykových a literárních znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

2. Časová dotace

- Ročník – počet vyučovacích hodin týdně: 1.r. – 8, 2.r. – 8, 3.r. – 9, 4.r. – 7, 5.r. – 7. z toho v 1.-3. třídě 6 disponibilních hodin (1.roč. 2 DH, 2.roč. 2 DH, 3. roč. 2 DH)

3. Místo realizace

- Třídy – multimediální učebny
- Učebna PC
- Školy v přírodě

4. Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci

- uvádějí věci do souvislostí, propojují poznatky do širších celků

- učí se správnému čtení s porozuměním, pracují s textem, vyhledávají informace
- spolupracují a pracují v týmu
- pracují s jazykovými příručkami, se slovníky
- využívají své poznatky v praxi
- prezentují vlastní výsledky
- jsou vedeni k sebehodnocení

Kompetence k řešení problému

Žáci

- pracují s chybou a učí se odůvodnit správné řešení
- hledají různá řešení problému, svoje řešení si dokáží obhájit
- objevují vzájemné vztahy a příčiny
- snaží se samostatně nalézat pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- pracují s různými zdroji informací, učí se vyhledávat, třídít a vhodně je využívat
- učí se vytvářet vhodné otázky a umět na ně vhodně odpovídat
- učí se přijímat zodpovědnost za výsledek řešení problému

Kompetence komunikativní

Žáci

- žáci se učí správně a srozumitelně předávat obsah svého sdělení
- učí se komunikovat různými formami (ústně, písemně, mimoverbální komunikací, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky aj.)
- učí se dodržovat etiku komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, komunikace mezi žáky a učiteli, mezi žáky vzájemně, mezi žáky a dalšími osobami)
- rozšiřují svou slovní zásobu a další výrazové prostředky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- objevují v sobě dobré stránky, hodnoty a příležitosti
- učí se základům spolupráce a týmové práce, učí se vytvářet prostor pro diskuzi
- vzájemně si pomáhají při učení, starší mladším, silnější slabším, ...
- dokáží požádat o pomoc
- prohlubují svůj vztah k uměleckým hodnotám
- rozvíjí svou představivost a fantazii

Kompetence občanské

Žáci

- utvářejí si pocit zodpovědnosti, schopnosti pomáhat druhým
- chápou základní principy slušného chování a plně si ho uvědomují ve škole i mimo školu
- rozvíjejí vnímání našich tradic a kulturního a historického dědictví, smysl pro kulturní tvořivost a pozitivní postoj k uměleckým dílům
- respektují přesvědčení druhých lidí a utvářejí si svůj vlastní názor

Kompetence pracovní

Žáci

- osvojují si plánování a organizování pracovních činností
- adaptují se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- zobecňují získané znalosti a zkušenosti s ohledem na vlastní budoucnost

Kompetence digitální

Žáci

- využívají digitální zařízení, aplikace a služby při učení i při zapojení do života školy a do společnosti;
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- využívají digitální technologie, aby zkvalitnili výsledky své práce
- kriticky hodnotí přínosy a reflektují rizika využívání digitálních technologií
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky

5. Postupy při realizaci klíčových kompetencí

- vyhledávání a třídění informací
- užívání správné terminologie
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje různé postupy řešení
- posilování zájmu o kulturní dědictví
- respektování názorů a zkušeností žáků
- vytváření komunikativních příležitostí
- respektování zásad správné komunikace
- posilování osobní sebedůvěry
- vedení žáků k pochopení příčin a důsledků
- vedení žáků k výstižné argumentaci